

2025

MHKA

Studentenbrochure:

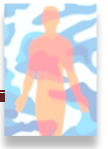
Operatiekwartier

Stage verpleegkunde

Burn Center Military Hospital Brussels

Voorwoord

De komende weken zal je stagelopen binnen onze dienst, samen met het volledige team van het "Operatiekwartier" heten wij je van harte welkom!

Het operatiekwartier behoort tot het Departement Hospitalisatie, maar werkt nauw samen met het brandwondencentrum.

Het merendeel van de chirurgische interventies hebben dan ook een link met brandwondenzorg, waarbij huidtransplantaties noodzakelijk zijn.

Aan de hand van deze informatiebrochure willen we je een rondleiding geven doorheen de dienst, de samenstelling van het multidisciplinaire team en de praktische afspraken om zo je stage zo aangenaam en leerrijk mogelijk te maken.

Als je nog vragen hebt, er onduidelijkheden zijn, je moeilijkheden ervaart, dan maken we hier graag tijd voor.

We wensen je, vanwege het hele team, een goede en leerrijke stageperiode toe!

Het verpleegkundig team.

Wij bieden je vandaag de kans om stage te lopen in het operatiekwartier van het Militair Hospitaal Koningin Astrid (MHKA). Het **MHKA** is een unieke zorginstelling met enerzijds gespecialiseerde medische expertise gericht op de gezondheidsevaluatie, -behoud en -herstel van het militaire personeel en anderzijds hulp aan de natie. Deze hulp wordt dagelijks verzekerd door de behandeling van burgers in het brandwondencentrum en het centrum voor hyperbare zuurstoftherapie of door de inzet van de urgentieteams aan de regionale dringende geneeskundige hulpverlening. Er wordt eveneens een beroep gedaan op het MHKA tijdens rampen- en crisisonstandigheden.

Het **operatiekwartier** is een onderdeel van de departement hospitalisatie. Het merendeel van de operaties zijn gerelateerd aan brandwonden en complexe wondzorg. Hiervoor werkt het operatiekwartier zeer nauw samen met het brandwondencentrum. Er is eveneens een beperkte chirurgische activiteit ten voordele van het militaire personeel (o.a. tandheelkunde en pijnkliniek).

Tijdens je stage op het operatiekwartier krijg je de mogelijkheid om het **brandwondencentrum** te ontdekken.

Het brandwondencentrum bestaat uit:

- De **High Care afdeling** met:

- Opnameruimte voor één of meerdere slachtoffers
- 7 intensieve zorg kamers

- De **Medium Care afdeling** met:

- 14 medium care bedden
- 4 low risk bedden voor reconstructieve chirurgie
- Kinézaal en ergotherapie voor revalidatie
- Psychosociale dienst

- De **Ambulante Zorg** met:

- Daghospitalisatie met 3 one-day bedden
- Consultatie afdeling voor de ambulante (na)zorg

Burn Center

One Day Clinic

Operating Room

Admission Room

Physiotherapy
Ergotherapy

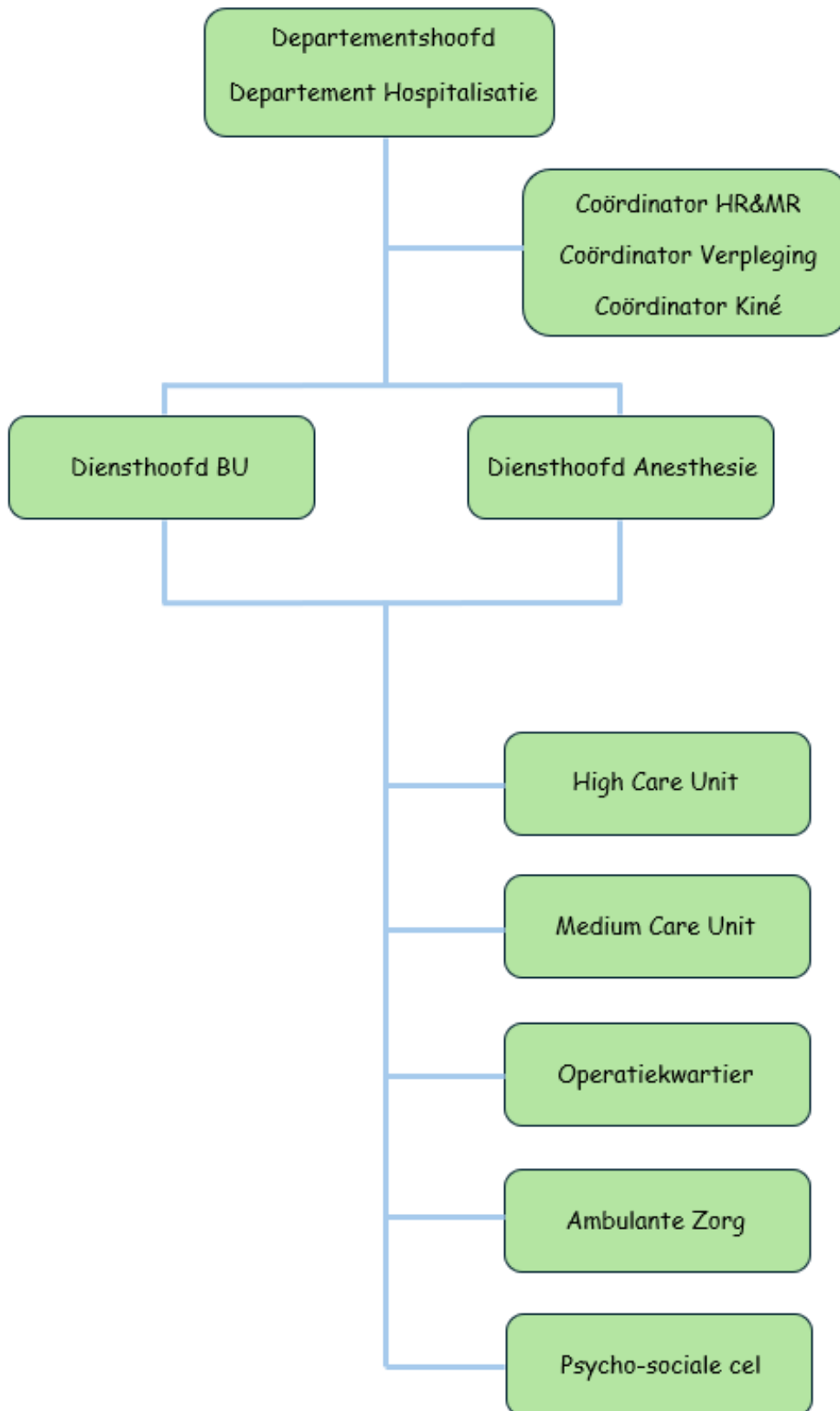
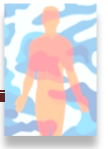
Ambulatory Care

Medium Care Unit

High Care Unit

.be

Burn Center Military Hospital Brussels

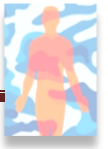
Studentenbrochure Operatie Kwartier - verpleging

Indien je meer info wenst over 'Verpleegkundige bij Defensie' dan kan je je wenden tot je stagementor binnen deze afdeling

<https://www.mil.be/nl/werken-bij-defensie/>

Bereikbaarheid en praktische info Militair Hospitaal (MHKA)

ADRES:

Militair Hospitaal Koningin Astrid,
Brandwondencentrum, Bruynstraat 1, 1120 Brussel (Neder-Over-Heembeek).

TELEFOON AFDELING:

02/443.2206

TRANSPORT:

Auto: Afrit 6 op de Brusselse ring, er is parking voorzien.
OPGELET: het MHKA ligt in de lage emissiezone (LEZ)!

Trein: tot in Brussel Noord/ Schaarbeek/ Vilvoorde/ Schuman
(zie www.nmbs.be) nadien connecties met bus of tram

Bus & tram: (zie www.mivb.be) Tram 10 vanaf 2025

Fiets: er is een fietsstalling voorzien aan de hoofdingang

PARKING:

Er is een ruime, gratis bezoekersparking P1 vooraan het ziekenhuis. Je mag deze gebruiken gedurende je je stage.

LOGEMENT:

Het is mogelijk om een logement in ons ziekenhuis aan te vragen, contacteer hiervoor directie nursing: MHKA-DIRNURSING@mil.be

MAALTIJDEN

Het operatiekwartier beschikt over een eigen **rust/eetruimte** met koelkast, microgolfoven, koffiezet, waterkoker en waterfontein. Je kan dus altijd ontbijt en middagmaal meebrengen. De dienst voorziet koffie, melk, thee en koekjes. De financiële bijdrage is €10/maand, indien je hiervan gebruik wenst te maken. Respecteer de orde en netheid in de keuken en ruim steeds je gebruikte eetgerei zelf op.

Er is **cafeteria met sandwichbar** op het verdiep -1, waar versbereide broodjes, kleine snacks, gekoelde en warme dranken verkocht worden. Openingsuren: Alle weekdays van 08.00Hr tot 11.30Hr en 12.00Hr tot 14.30Hr. OPGELET: Betaalmiddel = enkel cash geld!

Naast het onthaal aan de hoofdingang is er eveneens een lokaal met **drank- en snoepautomaten**.

Omwille van het werkregime van het operatiekwartier en de strikte hygiëneregels is het niet mogelijk om gebruik te maken van het personeelsrestaurant (warme keuken).

Brandwondenoperaties gaan door in warme zalen (30°C) en kunnen meerdere uren duren. We raden daarom aan om voldoende te drinken (water is op de dienst gratis verkrijgbaar) en goed te ontbijten.

ALGEMENE INFO OPERATIEKWARTIER:

De dienst vooraf bezoeken voor een eerste kennismaking is niet noodzakelijk.

Meld je aan op de eerste stagedag om 08:00 aan de hoofdingang van het operatiekwartier. Volg hiervoor route 160 (verdiep +1, ter hoogte van de 6 liften). Een stagebegeleider zal je onthalen en begeleiden naar de kleedkamers, om nadien samen met jou de nodige administratie in orde brengen. We voorzien voldoende tijd om kennis te maken, je op het operatiekwartier rond te leiden en de basiswerking uit te leggen. Nadien sluit je aan bij je eerste operatie.

In de namiddag overlopen we samen met jou, je stagedoelstellingen. Zorg dat je deze op voorhand hebt voorbereid aan de hand van de gebruikelijke stageformulieren van je school. Om je optimaal te begeleiden is het voor ons belangrijk dat wij weten wat je graag zou willen leren/oefenen/zien. Noteer eveneens je sterktes en werkpunten.

Tijdens de eerste stageweek maken we tijd voor een rondleiding in het brandwondencentrum. We plannen eveneens een opfrissing hygiëne, steriliteit & radioprotectie zodat je de nodige basiskennis hebt om op onze dienst stage te lopen.

Ter voorbereiding van je stage is het aangeraden je cursus of lectuur over brandwonden door te nemen zodat je meteen vertrouwd bent met de meest courante termen. Neen zeker ook een kijkje op <https://www.brandwonden.be/nl/brandwondenzorg/eerste-hulp/chirurgie>

Beide landstalen (Nederlands-Frans) worden frequent, soms door elkaar, gesproken. Onze basisregel is hier dat we, indien mogelijk, de taal van de patiënt spreken. We zullen jou hoofdzakelijk in het Nederlands begeleiden, maar dit is geen constante garantie. Een heropfrissing Frans kan je alvast wat op weg helpen.

Indien je problemen ervaart tijdens de stage, twijfel dan niet om iemand van ons team hierover in te lichten. Je eerste contactpersoon is steeds je mentor. Indien dit niet mogelijk is, contacteer dan een van de andere mentoren of de hoofdverpleegkundige.

MEE TE BRENGEN:

- Identiteitskaart
- Hangslotje
- Chirurgische klompen
- Stagedocumenten & doelstellingen, schrijfgerei
- Douchegerei

KLEEDKAMER:

Het operatiekwartier heeft zijn eigen **kleedkamers** met individuele lockers. Een hangslot moet zelf voorzien worden, indien je deze locker wenst af te sluiten.

In de kleedkamers zijn er **douches** en handdoeken aanwezig.

KLEDIJ:

Onze dienst voorziet **groene werkkledij**. Het is niet toegestaan eigen kledij te dragen binnen de kritische zone.

Het dragen van lange mouwen onder de groene kledij is NIET toegestaan. Overschorten zijn op vraag beschikbaar.

Het dragen van wasbare **operatieklompen** is verplicht binnen het operatiekwartier. Er zijn een beperkt aantal operatieklompen beschikbaar op de dienst voor bezoekers en/of studenten. De operatieklompen moeten dagelijks gereinigd worden. **OPGELET met eigen plastic klompen: de temperatuur van de klompenwasser is > 70°C!!! → Risico op SMELTEN/VERVORMEN.** Crocs® worden hiendoor sterk afgeraden.

Bij het betreden van de operatiezalen is het verplicht om **muts** en **masker** te dragen. Deze zijn beschikbaar aan de ingang van het operatiekwartier en de operatiezalen. Het dragen van katoenen operatiemutsen of andere hoofdbescherming is eveneens NIET toegestaan.

JUWELEN:

Uit het oogpunt van ziekenhuishygiëne worden kunstnagels, ringen, armbanden en polshorloges NIET toegestaan op de werkvloer.

UURROOSTER:

Het operatiekwartier is operationeel van maandag tot vrijdag.

Je wordt 's ochtends verwacht tussen 07:00 en 07:30. Je stagedag eindigt naar gelang de stageafspraken van je school, normaal tussen 15:00 en 16:00.

Het is niet mogelijk om 's nachts of in het weekend stage te lopen.

Op sommige dagen kan het operatieprogramma uitlopen. Je mag de dienst tijdig verlaten of ervoor kiezen om de opgestarte ingreep af te werken. Indien je langer blijft zorgen we ervoor dat je het teveel aan gepresteerde uren, de volgende dagen kan recuperen.

Terugkomdagen vanuit de school, bezoekdagen van stageleerkracht, persoonlijke redenen voor afwezigheid... moeten gemeld worden aan de stagementor op de eerste stagedag tijdens het intakegesprek.

ZIEKTE:

Bij ziekte dient men steeds zo snel mogelijk de verantwoordelijke verpleegkundige te verwittigen. Deze is bereikbaar VANAF 07:00, op het nummer 02/443.22.06.

Indien de dienst niet bereikbaar is, moet het secretariaat van het brandwondencentrum verwittigd worden, op het nummer 02/443.22.38.

De procedure "ziekte", eigen aan de school, moet eveneens ONMIDDELIJK opgestart worden.

WERKING VAN HET OPERATIE KWARTIER:

Dagindeling:

- 07:00-08:00:
 - Voorbereiding van de zalen, afhankelijk van het dagprogramma.
 - Indien voldoende resterende tijd, mogelijkheid tot ontbijt.
 - 's Ochtends wordt de taak- en zaalverdeling opgemaakt. Hier kan je zelf vragen/voorstellen welke operaties je wenst te volgen.
- Voormiddag: operaties.
- Namiddag: operaties + opruimen en klaarzetten van de gebruikte zalen in functie van het volgende programma.
- Gedurende de middag is er voldoende tijd om te eten. De timing is afhankelijk van de lopende operaties. Tijdens de operatietijd zijn er eveneens mogelijkheden om te pauzeren.

Ons operatieprogramma is afhankelijk van de acute/dringende brandwondenchirurgie. Dit wil zeggen dat wij zeer drukke en zeer rustige werkperiodes hebben.

Tijdens vrije momenten kan je een PC gebruiken in één van de operatiezalen om informatie op te zoeken, te werken aan opdrachten... Je mag ook steeds je eigen PC gebruiken.

OPGELET: Op het operatiekwartier is er geen WIFI-verbinding en heel beperkt 4G bereik.

Taken van de operatieverpleegkundige

- Omlooptaken: zorg voor de patiënt, coördineren van de operatie, controle van de steriliteit, aangeven van het materiaal...
- Hulp aan Anesthesie: klaarmaken van medicatie, hulp bij inductie, hulp bij transfusie, bewaking/monitoring van de patiënt, hulp bij extubatie...
- Hulp aan Chirurgie: instrumenteren, assisteren, huidbewerking, postoperatieve verbanden aanleggen...
- Recovery /PACU: directe PostOp-zorgen, pijnbeleid en controle vitale parameters...
- Logistieke taken: aanvullen/klaarmaken operatiezalen, speciale karren controleren, testen toestellen...
- Dagverantwoordelijke: dagplanning opmaken en coördineren; communicatie met andere diensten; volgen multidisciplinair overleg...

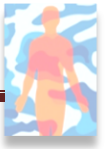
Leerkansen op het operatie kwartier

Als student verpleegkundige is het de bedoeling dat je gedurende de stage maximaal meewerkt in de operatiezalen en alle taken van de operatieverpleegkundige uitvoert. Let wel, door de specificiteit van het werk, zal je steeds begeleid worden door een ervaren verpleegkundige.

Operatieverpleegkundige is een technische specialisatie die gekenmerkt wordt door de nauwe samenwerking met anesthesisten en chirurgen. Tijdens je stage op het operatiekwartier leer je dus samenwerken in een multidisciplinair team.

Het operatiekwartier werkt vooral samen met het brandwondencentrum, waardoor brandwondenchirurgie onze hoofdactiviteit is. Hieronder valt zowel de algemene brandwondenchirurgie (excisie of avulsie van brandwonden, plaatsen homo/auto-greffes, plaatsen VAC-therapie), de chirurgische behandeling van (chronische) wonden (gangreen, Fournier, avulsie, greffe, amputatie), als de reconstructieve chirurgie (littekenbehandeling bv. Z-plastie, handchirurgie, ...). Op het einde van je stage zal je een duidelijk beeld moeten hebben over de zorg aan een brandwondenpatiënt.

Andere chirurgische activiteiten vallen binnen het domein van o.a. tandheelkunde en pijnbehandeling (infiltraties en facetbehandeling onder scopie).

Geen operatiekwartier zonder sterilisatieafdeling. Loop je 3 of meer weken stage, dan plannen we, ter aanvulling, een dag stage op deze afdeling.

We plannen eveneens een bezoek aan de andere diensten van het MHKA tijdens je stage. Er huizen namelijk enkele specifieke en niet courante afdelingen binnen ons ziekenhuis: Het brandwondencentrum (BU), de skinbank (LabMCT), de hyper- en hypobare kamer (HBO), de Travel Clinic en de dienst chronische wondzorg (CWZ).

Tot slot: Je blijft steeds zelf verantwoordelijk voor je eigen stagetraject. Wij verwachten van jou dat je zelf, maximaal je eigen leerkansen opzoekt. De stagebegeleiders hebben hier enkel een faciliterende rol!

Wat verwachten wij van studenten:

Beleefdheid:

- Stel je voor (naam en functie)
 - Aan elke nieuwe zorgverstrekker
 - Aan de patiënten
- Wees op tijd
- Correct taalgebruik
- Algemene orde: doe zelf je afwas, ruim op bij het beëindigen van een taak, laat de kleedkamer netjes achter...

Motivatie:

- Bereid jezelf voor op de stage.
- Doe zelfstandig opzoekingswerk ter voorbereiding van de ingrepen
- Zoek zelf leerkansen op
- Stel vragen

Eerlijkheid:

- Ken je grenzen, stel geen handelingen zonder de nodige kennis en kunde.
- Durf problemen te benoemen
- Geef eerlijke feedback
- Wees verantwoordelijk voor je eigen handelen

Positieve leerhouding:

- Vraag regelmatig om een evaluatiegesprek
- Maak werk van je leerpunten
- Durf onder begeleiding, nieuwe dingen te proberen

Wat mag je van ons verwachten:

- Je komt terecht in een **klein team**, met weinig andere studenten. De stagebegeleiders zullen voldoende **tijd** voor je vrij maken en je zoveel mogelijk leerkansen aanbieden.
- Je zal **supervisie** krijgen bij elke nieuwe stap.
- Je mag **dagelijks feedback** vragen aan de verpleegkundige waarmee je hebt samengewerkt.
- De mentoren proberen wekelijks een **opvolgingsgesprek** met je in te plannen zodat we snel kunnen inspelen op je noden.
- Hierbij mag je ook van ons **eerlijkheid** verwachten. Dit zowel in de feedback die we geven, als het aanvaarden van onze eventuele eigen werkpunten.

Bijzonderheden:

In onze operatiezalen is het warm (ongeveer 30°C), dit ter preventie van hypothermie bij de patiënt. Daarom raden we aan om op voorhand voldoende te eten en te drinken. Voel je je desondanks niet zo goed, mag/moet je altijd de zaal verlaten.

Sommige van onze patiënten zijn zwaar geïnfecteerd en worden geopereerd in geïsoleerde zalen. Je mag deze zalen enkel betreden als je hiervoor opgeleid bent.

Omwille van het werken met medische gassen en scopie zijn zwangere vrouwen niet toegelaten in de operatiezalen.

Begeleiders van school zijn welkom voor besprekingen maar ENKEL op afspraak. Door de specificiteit van het werk, is het niet mogelijk om praktijkevaluaties te doen.

Wij zijn een ook militaire eenheid, wat op verschillende vlakken een verschil maakt met een civiel ziekenhuis. Naast de algemene professionele geheimhouding, verwachten wij ook discretie met betrekking tot mogelijke militaire informatie die je eventueel zou kunnen opvangen.

Gebruik van GSM is niet toegestaan in de operatiezalen! Omwille van de structuur van het gebouw is er een beperkt bereik in het operatiekwartier. Ga ervan uit dat je tijdens je stage-uren onbereikbaar bent!

Samen sterker:

Werken in een operatiekwartier is een complex gegeven. Men moet er nauw samenwerken met verschillende persoonlijkheden, in een vaak nieuwe context. Geef jezelf de tijd om hieraan te wennen en durf je grenzen aan te geven.

Bovendien is brandwondenzorg niet evident wegens de zware pathologie, de psychologische impact, de complexe multidisciplinaire aanpak, de invasieve ingrepen...

Indien je problemen ervaart, spreek erover!

Wacht niet tot het te laat is, vraag op tijd om raad. Aarzel zeker niet de verantwoordelijke verpleegkundige of je mentor te contacteren, dan kunnen we samen naar een oplossing zoeken.

Enkele belangrijke punten met betrekking tot ziekenhuishygiëne:

- **Handhygiëne** is van levensbelang voor de patiënten, besteed hier extra aandacht aan.
- Het dragen van horloges, ringen, armbanden of juwelen tijdens de dienst is **VERBODEN**. Deze dienen voor aanvang van de shift verwijderd te worden.
- Het dragen van nagellak of kunstnagels is **VERBODEN**. De nagels dienen kort en verzorgd te zijn.
- Katoenen operatiemutsen zijn **NIET TOEGESTAAN**. Gebruik maken van de voorziene wegwerpbare operatiemutsen is verplicht. Lang haar wordt opgestoken of bijeengebonden gedragen. Het haar dient volledig onder de operatiemuts gestoken te worden.
- Het dragen van wasbare klompen is **VERPLICHT!** Deze worden dagelijks gereinigd in de klompenwasser.
- Het dragen van lange mouwen onder de ziekenhuiskledij voldoet niet aan de ziekenhuisnormen en is daarom **VERBODEN**.
- Het is **VERBODEN** om persoonlijke stoffen truien, Hoodies, jasjes, enz.... te dragen boven op de werkkledij. Voor wie daar toch behoefte aan heeft zijn er wegwerpbare overjasjes beschikbaar die gebruikt kunnen worden. Deze overjasjes dienen aan het einde van de shift weggegooid te worden. Vergeet niet om de isolatieprocedures te volgen en zorg ervoor dat de afdelingen netjes en opgeruimd blijven.
- Het is **VERBODEN** om te eten en te drinken in de operatiezalen.

Deze regels gelden voor alle medewerkers! Dus ook voor de assistenten, de stagiaires uit de verschillende opleidingen en de buitenlandse collega's hier op stage/bezoek.

Wij rekenen op jullie medewerking om de ziekenhuishygiëne te waarborgen en zo de veiligheid en gezondheid van onze patiënten en medewerkers te garanderen.

AFKORTINGSLIJST OPERATIE PROGRAMMA:

- OP: Operatie; meestal in combinatie met "+ cijfer" -> aantal dagen PostOp
- EX: Exciseren; = Necrotomie, dode weefsel verwijderen (verzamelnaam voor: curetteren, tangentiële excisie, avulsie, hydrochirurgie)
- HG: Homogrefe; Homologe huident = van een andere (overleden) menselijke donor.
- AG: Autogrefe; Autologe huident = van de persoon zelf.
- DS: Donor-site; Plaats waar men de huid afneemt ("preleveend"), die gebruikt wordt als autogrefe.
- TBC: To be confirmed; ingreep of plaats nog te bevestigen
- XDR: Extensively drug-resistant (bacteria); patiënt drager van extreem resistente kiem waarbij specifieke voorzorgsmaatregelen moeten genomen worden voor de chirurgie

© Patrick Persoons Coördinator Nursing - Davina Van de Moortele Hoofdverpleegkundige Operatiekwartier

Stagementoren Operatiekwartier